

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMTINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2002 m. gegužės 16 d. Nr. 20 (498) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Aušra ŠUOPYTĖ

Aktualijos

Jie turėjo vieną tikslą, vieną idėją - laisvą Lietuvą

Jie - Lietuvos partizanai, kurių krauju apšlakstytas vos ne kiekvienas lauko akmuo. Dabar jų garbei iškilę milžinkapiai, atminimo kryžiai, paminklai. Šiais simboliais, ženklinančiais kautynių ir didžiaviryių žuvimo vietas, nusėta visa Lietuva. Jas lanko turistai, artimieji, valdžios atstovai.

LPKTS iniciatyva pradėta lankyti partizanų vadavietes, iškilusius paminklus, kautynių vietas. Jau lankytasi Tauro apygardoje, o gegužės 11-ąją surengtas žygis Dainavos apygardos partizanų takais.

Kelionės pradžia

Pirmoji aplankyta vieta - Senoji Varėna. Gausiai susirinkę iš visos Lietuvos politiniai kaliniai, buvę partizanai, tremtiniai pirmiausia lankėsi bažnyčioje. Išklaušę šv. Mišias žmonės pasuko į Senosios Varėnos kapines, kur pastatytas paminklas Nežinomam partizanui. Ilgametis LPKTS Varėnos sk. pirminin-

Prie paminklo Perlojoje

kas V.Kaziulionis (dabar šio skyriaus tarybos narys - red. past.) susirinkusius pasveikino žodžiais:

- Sveiki taip gausiai susirinkę Dzūkijos žemėje. Šiandien pradėdame kelionę Dainavos apygardos partizanų

takais. Lietuvoje pokario metais veikė per 1800 partizanų, iš jų daugiau nei pusė - Dainavos apygardoje.

Lietuvos savanorių teritorinės gynybos vadas mjr. A.Stašaitis įteikė LR Prezidento Dekretu patvirtintus

Lietuvos kariuomenės kūrėjo savanorio medalius tų nuožmių kovų dalyviams, šiandien dar esantiems kartu su mumis - Vladiui Burneikai, Jonui Griui, Vladiui Miliui, Juozui Gediminui Karpavičiui.

(keliamo į 4 psl.)

Ingrida VĖGELYTĖ

Įstatymo pataisų esmė

Gegužės 8 d. Seime buvo pritarta Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui.

Daugiausia diskusijų sukėlė šio įstatymo penktojo punkto formuluotė, kuri apibrėžia, kad nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos negali būti mokamos tiems asmenims, kurie dirbo "SSRS gynybos liaudies komisariato 3-iosios valdybos, Vidaus reikalų komisariato (NKVD) 3-iojo skyriaus, Gynybos liaudies komisariato Vyriausiosios kontržvalgybos valdybos ("Smerš"), NKVD Kontržvalgybos skyriaus ("Smerš") tarnybose, išskyrus jų ūkio bei techninių dalių darbuotojus". Šio sakinio paskutinioji formuluotė atsirado vietoj pirminiam projekte vartoto žodžio "karininkai".

Tačiau, mūsų požiūriu, toks pakeitimas nėra esminis, nes vadinamieji ūkio bei techniniai darbuotojai jau seniai išbraukti iš Vyriausybės patvirtinto sąrašo, kas faktiškai reiškia, jog jie gali pretenduoti į

nukentėjusių asmenų valstybinės pensijas. Pastaroji formuluotė tik apsunkina likusių Vyriausybės sąrašo asmenų traktavimą, nes iš tiesų nėra galutinai aišku, kas gi yra tie vadinamieji techniniai darbuotojai, kokios buvo jų funkcijos represinėse struktūrose ir pan.

Todėl norėčiau atkreipti dėmesį į pačią šio įstatymo esmę, t.y. 9 punktą. Šis naujosios redakcijos įstatymo punktas skelbia, jog nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos negali būti mokamos "Vokietijos nacionalsocialistų darbininkų partijos (NSDAP) vadovaujantiems darbuotojams". Tai savaime suprantama, tačiau nesuprantama įstatymo kūrėjų logika išbraukiant iš šio punkto vadovaujančius Sovietų sąjungos Komunistų partijos (TSKP) bei marionetinės LTSR Komunistų partijos darbuotojus.

(keliamo į 2 psl.)

Kairiųjų sukeltų skandalų sąrašas - valstybinės pensijos

Antradienį Seimo posėdis prasidėjo tylos minute pagerbiant Romo Kalantos atminimą. Vienas iš pirmųjų antradienio darbotvarkės klausimų turėjo būti Valstybinių pensijų įstatymo pataisos. Jas priėmus, nukentėjusių pensijas būtų gavę sovietinių represinių struktūrų neva ūkio ir techniniai darbuotojai bei buvę kompartijos darbuotojai, Antrojo pasaulinio karo dalyviai.

Tačiau Seimas nesiryžo to padaryti R.Kalantos metinių dieną. Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijai pasiūlius, šių pataisų priėmimas buvo kaipmat atidėtas.

Ta proga Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcija išplatino pranešimą. Jame teigiama, kad kairioji dauguma pripažino, jog valstybinių pensijų skyrimas LKP CK na-

riams, okupacinių represinių struktūrų kariškiams ir kitiems bendradarbiams yra pernelyg šiurkštus iššūkis kovotojų už Lietuvos laisvę atminimui. Todėl ir siūloma atidėti jų įteisinimą "iki galutinės komunistų pergalės visame pasaulyje".

"Jie mano, kad rytoj ar po ryto tas iššūkis bus ne toks ryškus arba enkavėdistų nuopelnai didesni. Siūlome šio įstatymo priėmimą atidėti iki galutinės komunistų pergalės visame pasaulyje", - rašoma frakcijos seniūno pavaduotojo Arvydo Vidžiūno pasirašytame pranešime spaudai.

Buvo ir kitų priežasčių, kodėl Seimo nariai taip greitai bendru sutarimu atidėjo šį klausimą. Mat tądien politinis gyvenimas virė ne tik Seime, bet ir prie Seimo, kur nuo pat ankstaus ryto rinkosi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai.

(keliamo į 3 psl.)

Žinios iš Seimo

Ministras pirmininkas A.Brazauskas susitikime su Suomijos prezidentė T.Halonen kalbėjo apie sėkmingas Lietuvos derybas siekiant narystės Europos Sąjungoje. Suomijos prezidentė pabrėžė, kad jos šalis visada palaikė Lietuvos ryžtą tapti ES nare.

Šalies Prezidentas V.Adamkus pareikalavo, kad socialinės apsaugos ir darbo ministrės vadovaujamos komisijos sprendimas skirti valstybines pensijas sovietinės nomenklatūros darbuotojams netektų galios, o Vyriausybė jį atšauktų.

Erđviame Kauno restorane "Miesto sodas" atidaryta "Santaros-šviesos" klubo narių darbų paroda, pristatyta knyga apie R.Kalantą. Taip prasidėjo viešų renginių ciklo "Laisvės pavasaris 1972" savaitė. Į Lietuvą atvykusi Italijos Atstovų rūmų ir Senato parlamentinių ryšių su Baltijos šalimis delegacija dalyvavo šventiniuose renginiuose, skirtuose R.Kalantos atminimui.

Rinkiminiai K.Bobelio ir R.Pakso susitarimai. Abu politikai neseniai pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo artėjančiuose prezidento bei savivaldybių rinkimuose. Kokia šio bendradarbiavimo "kokybė"? Ar tai rimtas dviejų pakankamai energingų lyderių susitarimas veikti bendrai, siekiant abiemis naudingų tikslų, ar tai vieno iš jų atsisakymas dalyvauti rinkimuose ir padėti kitam? Kol kas tai - mįslė.

Socialdemokratų mėginimai sujaukti Lietuvos programą Frankfurto knygų mugėje kelia susirūpinimą jos organizatoriams.

Lenkija nepritaria "koridoriams" tarp Kaliningrado ir Rusijos, kurie Kaliningrado sritį jungtų su Rusija per Lietuvą ar Lenkiją.

Rusijos Dūmos pirmininkas G.Seleznievas ir Dūmos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas D.Rogozinas remia Lietuvos ir Rusijos sienos sutarties ratifikavimą Dūmoje.

Šiaurės Kaukaze nuo 1999 metų rugpjūčio jau žuvo 2498 Rusijos gynybos ministerijos kariai.

Palestiniečių lyderis J.Arafatas pasirengęs pripažinti Izraelio žydų valstybę greta nepriklausomos palestiniečių valstybės. Tai jis pranešė duodamas interviu CNN.

Dėl atlyginimo už prievartinį katorgos darbą Sovietų sąjungoje

Žiniasklaidoje pasirodė pranešimų apie Rusijos ambasadoriaus p. J.Zubakovo kalbose pareikštą nuomonę – esą praėjusios kadencijos Seimo priimtas įstatymas dėl okupacijos žalos atlyginimo, taip pat Lietuvos siekimas įstoti į NATO meta šešėlį ant iš esmės gerų Lietuvos ir Rusijos santykių.

Lietuvos laisvės kovos sąjūdis primena, kad:

– Lietuvos nepriklausomybė 1940 m. buvo panaikinta brutalia sovietų karine jėga; okupacijos faktą pripažino ir Rusija, pasiskelbusi Sovietų sąjungos teisių ir atsakomybės paveldėtoja;

– Lietuvos valstybė, jos ekonomika buvo planingai ir nuosekliai sugriauta;

– Lietuvos žmonės, o pirmiausia šviesuomenė, buvo be jokios kaltės žudomi, kalinami

ir tremiami iš Lietuvos, atimant jų užgyventą turtą;

– kaliniai ir tremtiniai, kurių priskaičiuojama per 150 tūkst., buvo verčiami veltui dirbti katorginius darbus;

– 2000 m. valstybinė žalos dėl „neatlyginimo politiniais motyvais įkalintiems asmenims ir jų šeimos nariams už katorginį darbą, dėl prarasto turto, negautos naudos“ įvertinimo komisija nustatė, kad okupanto padaryta žala sudaro apie 128 milijardus dolerių;

– moralinės žalos neįmanoma apskaičiuoti, tačiau ji yra milžiniška.

LLKS taryba mano, kad Lietuvos ir Rusijos valstybiniai santykiai turi būti gerinami ir stiprinami lygiateisiškumo pagrindais ir atlyginant okupacijos metais padarytą žalą. Vokietijos Federatyvinė Respublika, pe-

rėmusi vokiečių Reicho teises ir atsakomybę, atlygina padarytą žalą kitų Europos valstybių piliečiams, kurie buvo prievarta išvežti darbams į Vokietiją. Rusija turėtų šiuo pavyzdžiu pasekti po aptarimo ir derybų su Lietuva. Taip būtų patvirtintas abipusis siekimas kurti ir stiprinti gerus kaimyninius santykius.

Lietuvos siekimas patekti į Euroatlantinį aljansą yra neginčijamas, visiškai teisėtas ir gyvybiškai svarbus nepriklausomos valstybės politikos tikslas, nekeliantis jokios grėsmės nė vienai iš kaimyninių valstybių.

Laisvės kovose sudėtos aukos įpareigoja pirmiausia rūpintis valstybės saugumu, nepamirštant nei ekonomikos, nei kultūros, nei socialinių reikalų.

LLKS taryba

Įstatymo pataisų esmė

(atkelta iš 1 psl.)

Galbūt jie galėtų visuomenei paaiškinti šių dviejų liūdnai pagarsėjusių partijų, organizavusių politines represijas bei sankcionavusių mūsų šalies piliečių genocidą, skirtumus?

Štai čia ir glūdi visa įstatymo pataisų esmė, kuri kažkodėl iki šiol labai menkai akcentuojama.

Priėmus šį įstatymą, tektų priimti dar eilę teisės aktų, kurie skelbtų, jog Lietuva niekada nebuvo okupuota Sovietų sąjungos, nes jau iš šio įstatymo nuostatų aiškėja, kad pagrindiniai sovietinės okupacijos represijų organizatoriai – vadovaujantys komunistų partijos nariai – iš tikrųjų nieko blogo nedarė. Tai tik vietiniai sribai savo iniciatyva be niekieno nurodymų „iš viršaus“ suiminėjo žmones ir trėmė juos į Sibirą, tai tik vadinamieji Antrojo pasaulinio karo dalyviai – „Smerš“ daliniai – gilioje užfrontėje be niekieno žinios degino kaimus, tai tik eiliniai kaimo aktyvistai nežinant valdžiai savo malonumui miestelių gatvėse spardė nužudytų partizanų lavonus, tai tik patys eiliniai Lietuvos ūkininkai savanoriškai organizavo kolchozus ir kvietėsi „broliškujų“ respublikų piliečius aktyviai talkininkauti...

LGGRT centras jau ne kartą akcentavo, jog šios pataisos iš esmės keičia mūsų santykį su Lietuvą okupavusiai valstybei tarnavusiais pareigūnais. Įstatymo pataisų kūrėjų motyvai, jog buvusieji Antrojo pasaulinio karo dalyviai, pokario metais dirbę partinėse organizacijose, neva „nevykdė jokios nusikalstamos veiklos prieš žmonių ir Lietuvos valstybę“, yra labai abejotini. Pirmiausia tokio santykio pakeitimo būtinybę verčia abejoti 1999 m. ko-

vo 4 d. Konstitucinio Teismo sprendimas, kuriuo buvo padaryta išvada, kad mūsų valstybės teisės aktuose ne kartą skelbtas politinis, istorinis, teisinis okupacijos ir jos padarinių įvertinimas yra tik istorijos faktų konstatavimas, o ne įstatymų leidėjo suformuluoti pagrindai baudžiamajai atsakomybei, o papildomų valstybinių pensijų nemokėjimas teroro vykdytojams bei organizatoriams, dirbusiems represinėse ar partinėse įstaigose, taip pat nėra bausmė. Ir tai negali būti siejama su teisingumo vykdymu. Tai yra valstybės santykio su tam tikros grupės asmenimis nustatymas per socialines programas. Dar įstatymo pataisų idėjos atsiradimo pradžioje, atrodytų, buvo aišku, jog valstybė atskyrė dešimtis tūkstančių aukų nuo tų kelių šimtų žmonių, kurie savo laiku savanoriškai tarnavo terora ir persekiojimus vykdžiusiose represinėse bei partinėse įstaigose. Tačiau šiomis pataisomis budeliai, o ypač represinių akcijų organizatoriai, paprasčiausiai sutapatunami su aukomis. Tokiu atveju reikėtų pagalvoti ir apie „pomirtinių“ pensijų skyrimą – pavyzdžiui, A.Sniečkui bei kitiems „nukentėjusiems“ veikėjams, kurių visos „kančios“ susivedė tik į tai, kad, matyt, buvo be galo sunku padėti savo parašą po dešimtimis tūkstančių tremiamųjų sąrašais.

Pagalčiau, seniai ne paslaptis, kad pokario metais KGB ar NKVD struktūrų darbuotojai, dirbę įvairiausiose, tarp jų ir „techninėse“, pareigose, tuo pačiu metu buvo paskelbti ir Antrojo pasaulinio karo dalyviais. Šiame kontekste ypač įdomiai nuskambėjo per minėtų įstatymo pataisų svarstymą

parlamentarės S.Burbienės išsakyta tezė, jog **„visi Antrojo pasaulinio karo dalyviai buvo patikrinti Nepriklausomos Lietuvos krašto apsaugos ministerijoje specialiajame skyriuje (?), kuris surinko duomenis, tarp jų ir Genocido tyrimo centre...“** Nebent yra visuomenei nežinomas antrasis Genocido tyrimo centras, kuriame tokie patikrinimai vyko...

Tik dėl to, kad dauguma liudininkų buvo sunaikinti (žinoma, be jokios CK žinios) ar prabėgus ištisiems dešimtmečiams nesulaukė šios dienos, kad iš Lietuvos buvo pagrobti archyviniai dokumentai, daugelis už padarytus karo ir genocido nusikaltimus iškeltų bylų taip ir liko nebaigtos. Visuomenė, negalėdama dėl minėtų priežasčių įgyvendinti teisingumo, gali ir turi teisę įgyvendinti savo moralinę pareigą – teroro, genocido, politinio persekiojimo, aukų netapatinti su žmonėmis, kurie juos persekiojo ir pastariesiems nemokėti papildomų valstybinių pensijų iš mokesčių mokėtojų kišenės.

Šioms pagrįstoms teisėms realizuoti būtinas valstybės politikos tęstinumas. Mėginimas nepaisyti moralės ir istorijos, išplėšant kai kuriuos jos puslapius, neatkurs teisingumo. Reikia tikėtis, kad grupelė asmenų, kurie tarnavo ar dirbo okupacinį režimą Lietuvoje įgyvendinusiose organizacijose, persekiojo bet kokią bandymą ginti žmogaus ir piliečio laisves, niekada nebus priimti į mūsų prigimtines laisves gynusiųjų gretas. Valstybė, įgyvendindama savo priedermę užtikrinti nacionalinį saugumą, tinkamą jaunimo auklėjimą ir švietimą, negali nuvertinti visuomenės moralinių pozicijų ir ignoruoti dar gyvą Lietuvos istoriją.

„Tremtinio“ inf.

Laiko pulsas

■ Lietuvoje bręsta naujas skandalas – šį kartą tarptautinis. Vis nenustygstantis premjero patarėjas A.Juozaitis vėl bando įspirti Lietuvos dalyvavimo Frankfurto prie Maino knygų mugėje scenarijui, kur mūsų šalis pakviesta dalyvauti pagrindinės viešnios teisėmis. Anksčiau Lietuvos pristatymo Frankfurte koordinacinė taryba gavo pylos nuo A.Juozaičio už tai, kad mūsų šalį reprezentuos ne tos tautybės muzikantai, o dabar užkliuvo, kad diskusijose dalyvaus ne tos partijos veikėjai. Žymūs Lenkijos ir Rusijos disidentai A.Michnikas ir S.Kovaliovas keičiami totalitarinio režimo trubadūrais J.Karosu ir K.Prunskiene. Diskusijų tema „Komunistinės praeities iššūkiai šiuolaikinei visuomenei“ pakeista kita – „Totalitarinis mąstymas ir šiandiena“. Garsūs, tarptautinį pripažinimą pelnę dešiniųjų pažiūrų veikėjai V.Landsbergis ir L.Meris keičiami gal tik šiek tiek Lietuvos visuomenei girdėtais V.Andriukaičiu ir J.Čekuoliu. Premjeras A.Brazauskas antrina savo patarėjui A.Juozaičiui teigdamas, jog Frankfurto knygų mugė neturėtų būti paversta politiniu mitingu. Jis teigia, kad nebūtina knistis praeityje ir ieškoti komunizmo šmėklos, kurios jau seniai Lietuvoje nėra. Jei scenarijus vis dėlto bus keičiamas, Lietuvos pristatymas Frankfurto knygų mugėje bus suvestas į šeimyninį vienos partijos pasisėdėjimą. Prezidentas V.Adamkus po tokių kairiųjų akibrokštų per savo atstovę spaudai V.Gaižauskaitę pareiškė, jos svarsto galimybę atsiskyti globoti tarptautinę Frankfurto knygų mugę. Jam nepriimtina, jog Lietuvos pristatymo šiame renginyje programa kaitaliojama pagal partines užgaidas.

■ Socialdemokratinė A.Brazausko Vyriausybė pritarė Šilumos ūkio įstatymo projektui, kuriuo numatoma įvesti abonementinį mokestį už šilumą. Valstybės pareigūnai tikino, kad bendras mokestis už šilumos energiją nedidės, nes atitinkamai bus sumažintas šilumos tarifas. Šilumos kaina bus skirstoma į dvi dalis - pastovią ir kintamąją. Pastoviąją dalį, t.y. abonementinį mokestį, kuris gali siekti net iki trečdaliu suvartotos šilumos kainos (10-100 Lt), siūloma mokėti visus metus, o kitas dvi dalis - tik šildymo sezono metu. Praktiškai siūloma kredituoti šilumos gamintojus, t.y. mokėti tik už būsimą paslaugą. Lietuvos telekomas taip pat bandė imti abonementinį mokestį į priekį, tačiau gavo per nagus ir turėjo atsitraukti. Teigiama, kad tai ekonomiškai teisingiau tiek šilumos gamybos įmonių, tiek vartotojų atžvilgiu. Kodėl vieno monopolisto atveju šio mokesčio rinkimas į priekį neteisėtas, o kito - teisėtas? Net Valstybinės energetikos kontrolės ir kainų komisijos pirmininkas V.Jankauskas pripažįsta, kad kyla problemų dėl tų šilumos vartotojų, kurie gauna kompensacijas už šildymą. Jei abonementinis mokestis būtų mokamas tik šildymo sezono metu, tada mokėjimas jiems nepakistų, o jei visus metus, tai reikėtų mažesnių kompensacijų už šildymą. Tokiu būdu vargingiausiai gyvenantys gautų mažesnes kompensacijas už šildymą nei iki šiol. Ypatingas dėmesys atkreiptas į tuos šilumos vartotojus, kurie gyvena daugiabučiuose namuose. Dar labiau suvaržomos jų teisės atsijungti nuo centralizuotos šildymo sistemos. O ir tiems, kuriems vis dėlto pavyks nuo jos atsijungti, siūloma įvesti mokestį už rezervinę galią. Šis mokestis būtų taikomas net 3-5 metus po atjungimo. Pagal naująjį Šilumos įstatymą, siūloma imti šį mokestį net ir iš tų vartotojų, kuriems šiluma išjungta už skolas. O tai jau primena vergovės pančius. Kai kas pajėgs išsipirkti laisvę, tačiau ką daryti finansiškai mažai pajėgiems šilumos vartotojams - juk jie praktiškai neturi pasirinkimo. Jiems paslauga brukama per prievartą, juk kai žmogus neturi pinigų dešrai, tai valgo makaronus, ir niekas dėl to nesuka galvos, gal tik pats valgytojas. Šį įstatymą dar turės priimti Seimas, todėl jis gali būti pakoreguotas. Tikėkimės, kad vartotojo naudai. Prancūzų bendrovė „Dalkia“, nuomojanti šilumos ūkius aštuoniuose miestuose, pareiškė, kad nesiruošia versti savo vartotojų mokėti abonementinio mokesčio ne šildymo sezono metu, jei jie to nenorės. Net jei ir Seimas nuspręstų, kad abonementinis mokestis už šildymą bus mokamas visus metus. O tai - pirma gera žinia.

Juozas KUNDROTAS

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

Jie grupelėmis piketavo prieš Seimo ketinimą nukentėjusius už Lietuvos laisvę sulgyinti su sovietinių represijų struktūrų ir kompartijos darbuotojais. Piketavo ne tik vilniečiai, bet ir kauniečiai, panevėžiečiai, alitiškiai. Vėliau piketuotojai susirinko Seimo posėdžių salėje ir stebėjo parlamentarų darbą, bendravo su jais. Buvusių politinių kalinių ir tremtinių akivaizdoje net ir visai sąžinę praradusiems politikams tikriausiai būtų sunku balsuoti už pagarbą įvairaus plauko enkavėdistams.

Damylėta ir sovietmečio nomenklatura

Valstybinių pensijų klausimas buvo svarstomas ir vėliau. Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Vilijai Blinkevičiūtei opozicija surengė tikrą pirtį. Buvo parcikalauta pasiaiškinti, kodėl jos vadovaujama Valstybinių pensijų skyrimo komisija skyrė pensijas buvusiems sovietų valdžios veikėjams ir politikui, bendradarbiavusiam su KGB. Kalbama apie Vilių

Antaną Kazanavičių, sovietiniais metais vadovavusį Šiaulių miesto vykdomajam komitetui irėjusį LSSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojo pareigas. Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, V.A. Kazanavičius dirbo Sovietų sąjungos ekonominių ryšių su užsienio šalimis ministerijoje Maskvoje, o po to buvo išsiųstas atstovauti Sovietų sąjungai Mozambike. Grįžęs į Lietuvą jis dirbo "Statybos" bendrovėje bei Lietuvos akciniame inovaciniame banke. Šiam sovietiniam veikėjui paskirta antrojo laipsnio valstybinė pensija.

Taip pat pirmojo laipsnio valstybinės pensijos laukia Kovo 11-osios Akto signataras Virgilijus Čepaitis, kurį teismas pripažino bendradarbiavus su KGB. Taip demaskuotas jis pasitraukė iš politikos.

Kodėl valstybinės pensijos, kurių ilgainiui ketinama iš viso atsakyti, staiga tapo tokia Lietuvos politikos aktualija? Niekam ne paslaptis, kad tai – premjero komunistinės praeities aidai. Lietuvus piliečiai į valdžią išsirinko buvusius komunistus, kurie aiškiai sako,

kad jiems žmonių nuomonės nėra labai svarbios. Jiems svarbiau – rinkėjai. Tad jie ir vykdo savo rinkiminiuosius pažadus.

Seimo narys P.Jakučionis spaudos konferencijoje Seime teigė, kad taip kairieji tikisi sutelkti savo elektoratą.

"Valdančioji dauguma nori užsitikrinti kuo didesnę laimėjimą ateinančiuose rinkimuose, nori sutelkti kuo platesnį savo elektoratą. Taip tikimasi pritraukti Burokevičiaus ir Stakvilevičiaus partijų narius, rėmėjus ir simpatizuojančius. Keletas ar keliolika tūkstančių balsų prezidento rinkimuose gali būti lemiami. Juk praėjusiuose rinkimuose buvo laimėta tik kelių tūkstančių balsų persvara. Matyt, dabar rankiojamos visos politinės šiukslės, visos galimybės kuo daugiau pritraukti rinkėjų", - sakė P.Jakučionis.

Iš tiesų politikas yra teisingas, tik gal kiek per daug korektiškas. Visiškai aišku, kad į valdžią patekė kairieji tiesiog siautėja po mūsų visų – rinkėjų kišenes. Mūsų sąskaita gražiai prisimenami ir sovietinės nomenklaturės veikėjai, ir veteranai, pasak D.Kuodytės, dar 10 metų po karo šauniai Lietuvoje pasiautėję: žmonės trėmę, kankinę, naikinę, vykdę žiaurią kolektyvizaciją.

Vardan tos Lietuvos

Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio suvažiavimas
2002 05 04

Gerbiamieji Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio dalyviai, Lietuvos partizanai! Džiugu, kad Jūsų daug susirinko aptarti darbus, pasidalyti rūpesčiais.

O darbų ir rūpesčių iš tiesų daug. Ne viskas laisvoje Lietuvoje vyksta taip, kaip mes su Jumis jaunystėje svajojome. Ir senas komunistinis raugas vis pukši skleisdamas bjaurų kvapą, ir naujieji lietuviai žavisi tik materialine nauda, ir tik sau. Tautiniai idealai, dėl kurių mes kovojome, jiems nerūpi.

Lietuvos trispalvę vėliavą iš švenčių - lauk! Lietuvių tautybę iš pasų - lauk! (Bet lenkišką pavardę rašysime lenkiškai, tai būsią labai modernu ir šaunu!)

Atmintinomis ir švenčių dienomis tapo Kovo 8-oji ir Gegužės 1-oji. Bet Gegužės 14-oji nebus nei Romo Kalantos, nei Pasipriešinimo sovietinei okupacijai diena. Tai Kominternos iškovojojimas!

Bet Europos tautos nenori prarasti savo tautinių valstybių. Austrijoje – Haideris, Prancūzijoje – Le Penas. Tai tik aisbergo viršūnė. ES politikai tarėsi koreguoti savo nuostatas dėl tautinių valstybių, kitaip spręsti demografines ir imigracijos problemas, nes grės ištižimas.

Eisime į ES ir su bendraminčiais spręsimė tas problemas. Todėl, kad ES – tai turtingų, kultūringų ir demokratiškų

valstybių klubas. Kitaip mūsų lauktų NVS ir "matuška Rasijsa". Likti vieniems neutraliems, deja, neįmanoma. Bet derybos su ES turi būti kietos. Ir dėl žemės, ir dėl IAE, ir dėl kitų dalykų.

NATO vartai Lietuvai vis plačiau atsiveria. NATO – tai saugi gerovė mūsų vaikams ir vaikaičiams. Mes siekiame narystės NATO, ir tai yra mūsų darbai ateičiai. Referendumas dėl NATO – Rusijos korta.

Po Antikomunistinio kongreso ir tribunolo "Vilnius 2000" išėjo didžioji knyga lietuvių kalba. Ją reikia išleisti anglų ir rusų kalbomis. Trūks ta pinigų, todėl reikia, kad knyga lietuvių kalba būtų išpirkta. Pirkdami aukojame.

Susuktas kino filmas "Įteisingas blogis". Gaila, kad dėl lėšų stokos vis nepasirodo vaidybinis kino filmas "Daumantas".

Dabartinė valdžia lėšų atminties įamžinimui visai nesikiria. Ir Ariogalos sąskrydžiui nežada. Laisvės paminklui Vilniuje, Lukiškių aikštėje – pinigų nėra. Memorialui Tuskulėnuose – pinigų nėra. Tauro apygardos partizanų paminklui Marijampolėje – pinigų nėra. Tautos Laisvės kovų memorialui Vilniuje, Gedimino pr. 40 – pinigų nėra. O vengrai Budapešte pastatė puikų memorialą kovotojams už laisvę!

Vietoje to Lietuvoje kovojuosių ginklu dereabilitavimas paspartintas penkeriopai, uždedamas muitas labdarai tremtiniam ir Laisvės kovų dalyviams. Vėl juda pensijos stribams, Grūto parke ruošiamos šventės (čia siūlomas rezervatas komunistų veteranams).

Na ir ką? Na ir išgyvensim! Mes kovoti pripratę ir užgrūdinti. Prikelsime Lietuvą iš bolševikinio marazmo liūno. Tik dirbkime kiek sveikata leidžia ir dar truputį daugiau.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos vardu nuširdžiausiai sveikinu Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio suvažiavimą, linkėdamas suvažiavimui vaisingo darbo, o jo dalyviams, garbingiems Lietuvos partizanams, geros sveikatos, neišsenkančios energijos ir sėkmės darbuose Lietuvos labui.

Tikiu, kad tie idealai, dėl kurių kovojote savo jaunystėje, dėl kurių aukojote save ant Tėvynės meilės aukuro, dėl kurių žuvo dešimtys tūkstančių mūsų brolių ir seserų, bus įgyvendinti. Lietuva bus laisva ir klestinti Europos valstybė. Trispalvė amžinai plevėsuos Nemuno šalyje. Lietuvių kalba visada skambės mūsų sodžiuose ir miestuose.

Būkite sveiki ir laimingi!
LPKTS pirmininkas
Seimo narys
Povilas JAKUČIONIS

Ivykiai, komentarai

Politinė provokacija

Vilniaus čigonai, garsėjantys prekyba narkotikais, pareiškė esą diskriminuojami, todėl ketina išvykti į Rusiją ir prašyti prezidento V.Putino pagalbos bei užtariamo. Tai paskelbė čigonų bendrijos vicepirmininkas N.Kasparovičius. Seimo narys V.Stankevičius pareiškė, kad čigonų klausimas buvo svarstomas Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje, Žmogaus teisių komiteto posėdžiuose ir niekada Lietuva nebuvo apkaltinta čigonų diskriminavimu, net buvo pabrėžta, kad Lietuva geriausiai visame Baltijos regione rūpinasi tautinėmis mažumomis. V.Stankevičius įvertino Lietuvos čigonų pareiškimą kaip politinę provokaciją. Jis sakė neatmetęs galimybės, jog panašių dalykų artėjant Prahos NATO viršūnių susitikimui, kuriame Lietuva tikisi būti pakviesta į Aljansą, tolydžio daugės.

Kad tai tam tikrų vidaus ir užsienio, visų pirma Rusijos, specialiųjų tarnybų provokacija rodo tai, jog tuo pat metu analogišką, beveik žodis žodin sutampanti, pareiškimą apie tariamą diskriminaciją pareiškė ir Latvijos čigonų bendruomenės vadovai. Tiesa, jie pareiškė išvyksią laimės ieškoti ne į Rusiją, o į Angliją, Ispaniją ar net Suomiją.

Pasirodo, NATO priešininkams jau nebepakanka Seimo narių R.Pavilionio, J.Veselkos ir kitų bei premjero patarėjo A.Juozaičio antivakarietišku išpuoliu. Pasitelkti net čigonai, jau nekalbant apie šustauskininkus ir murzininkus.

Išdavikas sušaudytas

Čečėnijos kovotojų karo taryba paskelbė mirties nuosprendį Dagestano gyventojui, kuris nenuodijo vieną garsiausių karo vadų Jordanijos pilietį Chatabą. Nuosprendis įvykdytas. Kaip pranešė Kataro televizijos kompanija "Al Jazeera", sušaudytasis avarų tautybės Ibrahimas Alauris buvo Rusijos saugumo tarnybos specialiai apmokytas, kaip reikia elgtis su labai stipriais nuodais, kurių jis įdėjo į laišką Chatabui balandžio mėnesį.

ETPA priekaištauja Rusijai

Spaudoje buvo rašyta, jog Rusija, priekaištaujanti Latvijai dėl žmogaus teisių nesilaikymo, susilaukė Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos kritikos už tai, jog nevykdo įsipareigojimų kitoms šalims, taip pat dėl problemų žmogaus teisių ir demokratijos srityje.

Nurodoma, jog ETPA balandžio 23 d. sesijoje priėmė rezoliuciją toliau stebėti Rusiją, nes ji neįvykdė duotų Europos Tarybai pažadų - ištirti žmogaus teisių pažeidimus Čečėnijoje, užtikrinti žiniasklaidos priemonių laisvę, išvesti savo kariuomenę iš Moldovos ir įvykdyti įsipareigojimus Baltijos šalims. Kaip vieną Rusijos nevykdomų uždavinių ETPA nurodo tai, kad negražinta Baltijos šalims diplomatinė nuosavybė, perduota SSRS po šių šalių okupacijos 1940 metais, neišmokėtos kompensacijos ištremtiesiems iš Baltijos šalių ir jų palikuo-nims.

Jonas BALNIKAS

Dėmesio

Birželio 1 d. Vilniuje, Seimo III rūmų konferencijų salėje, vyks Taišeto lagerių (Taišetlago, Ozerlago, Angarlago) buvusių politinių kalinių VII suvažiavimas. Dalyvių registracija nuo 10 iki 11 val. Seimo III rūmų 2-ame aukšte.

Kviečiame visus norinčius ir galinčius dalyvauti. Dėl leidimų užsakymo į Seimo rūmus prašome pranešti iki gegužės 25 d. Natalijai Gudonytei tel. (8-22) 424841.

Suvažiavimo organizatoriai

(atkelta iš 1 psl.)

Milžinkapis nusėtas Vyčio kryžiais. Jų čia dvylika. Tai 1920 metais spalio 3-4 d. Varėnos priegose žuvę kariai savanoriai. Šalia jų ilsisi Lietuvos partizanai, savanorių idėjų tęsėjai. Šį memorialą statė LPKTS Varėnos skyriaus žmonės, akmenis rinko iš buvusių kautynių laukų ir miškų.

Gausiai susirinkusius svečius pasveikino LPKTS pirmininkas P.Jakučionis:

- Šis mūsų suėjimas tai tarsi vėrinys didelių renginių grandinėje. Esame numatę apsilankyti visose apygardose. Praėjusiais metais susipažinome su kautynių vietomis ir paminklais Tauro apygardoje, šiandien pradėdame kelionę Dainavos apygardos partizanų keliais. Džiugu matyti taip gausiai susirinkus jaunus ir pagyvenusius, kurių ne vienas atvyko su jaunosiomis savo atžalomis.

Perloja

Iš Varėnos autobusų, lengvųjų automobilių virtinė pasuko Perlojos link. Tai - antroji partizanų vadaviečių, paminklų lankymo vieta. Perloja įžymi tuo, kad čia 1919-1923 metais gyvavo Perlojos respublika. Miestelio pasididžiavimas - išlikęs Vytauto Didžiojo paminklas, o netoliese paminklas Lietuvos partizanams. Bažnyčios šventoriuje perlaidoti Merkio būrio partizanai. Šio paminklo iniciatorius - dabartinis LPKTS Varėnos sk. pirmininkas J.Ciūnys.

- Perlojos parapijoje - tik šeši kaimai, - sakė J.Ciūnys. Iki sovietų okupacijos čia gyveno apie 120 šeimų, vėliau Lietuvą okupavus ir prasidėjus Antrajam pasauliniam karui jauni vyrai buvo graibstomi ir vežami į sovietų armiją. Perlojiškiai okupantui tarnauti nenorėjo ir pasitraukė į miškus. Susibūrė Lietuvos kunigaikščio Vytauto Didžiojo partizanų būrys. Jam vadovavo perlojiškis A.Baublys-Merkys.

Net 55 šio būrio partizanai kovojo iki paskutinio atodūso, vienas kitas grįžo į namus, buvo legalizuoti. Didžiausius nuostolius perlojiškiai partizanai patyrė 1949 metais prasidėjus išdavystėms. Tuo metu žuvo partizanų vadas A.Baublys, jo bendražygiai. Į susitikimą atvykęs A.Baublio sūnus Vytautas tarė keletą žodžių:

- Pirmiausia noriu padėkoti LPKTS Varėnos skyriui, kuris įamžino ir įprasmino partizanų kovų vietas. Lietuvoje ir šiandien dar daug neatrastų partizanų palaikų. Mums teks juos perlaidoti, statyti naujus paminklus, tokiu būdu pagerbiant jų atmi-

nimą. Linkiu visiems šiame nelengvame darbe užsispyrimo, kantrybės.

Žodį tarė LPKTS tarybos pirmininkė V.Briedienė:

- Perloja - nepriklausomybės, laisvės siekio simbolis, - sakė ji. - Tada, kai Lietuvą sudėtingiausiuose jos istorijos vingiuose stengėsi užgrobti tai vieni, tai kiti, Perloja kovojo už savo nepriklausomybę. Tą laisvės siekį vėliau pakartojo partizanai. Jie troško, kad Perloja ir visa

lis, buvo miesto sąvartynas, vėliau - stadionas. Vykstant partizaniniam karui čia į krūvas versdavo žuvusių partizanų kūnus ir taip juos "palaidodavo". 1994 m. šioje vietoje buvo pastatyta koplyčia, o aplink ją kryžiai ir paminklinis akmuo. Tai liūdnas mintis keliantis memorialas, tačiau jis byloja ir apie tai, jog kol bus gyvas bent vienas partizaninio karo dalyvis, šis skaudulys nebus užmirštas, kalbėjo susirinkusieji. Merki-

- Šis memorialas gimė mano iniciatyva. Juk aš buvau kartu su jais, kartu kovojome... Lageryje turėjau nemažai laiko "apmąstymams", tad pats sau pasižadėjau: jei išliksiu gyvas, pastatysiu savo broliams paminklą. Tik tam tinkamo laiko reikėjo ilgai laukti. Džiaugiuosi, kad savo pažadą įvykdžiau.

Liškiava ir Kaščiūnai

Miestelio užuomazgoms atsirasti padėjo XVII a. pabaigoje Seinų vienuolių-dominikonų pastatyta bažnyčia ir vienuolynas. Tai - vėlyvojo baroko perlas. Jei čia nebūtume užsukę, būtume labai daug praradę. Miestelio kapinaitėse iškilęs paminklas žuvusiems partizanams. Jų bendražygiai čia prisiminė vykusias kovas, minėjo žuvusiųjų pavardes ir visi kartojo vieną frazę: jei ne jie, šiandien negyventume laisvoje Lietuvoje. Tai mūsų partizanai priartino laisvės rytą, todėl bet kada eidami pro šias kapinaites nu-

papasakojo bunkerio vadavietės atsiradimo istoriją:

- Mes, penki šio kaimo partizanai, paprašyti A.Ramanauskos-Vanagos, 1949 metais mūsų sodyboje, atokiau nuo gyvenamojo namo, iškasėme bunkerį. Paprastai prie gyvenamųjų namų bunkeriai nebūdavo įrengiami, nes tai labai pavojinga, tačiau tada buvo padaryta išimtis. Įėjimas į bunkerį - iš tvarto, nes jis rėmėsi į šį pastatą ir statų Merkio slėnį.

Lankytojai šiandien jį mato kiek kitokį nei prieš 50 metų. Tada vyrai gulėjo ant egliaškių, švietė nedidelė žibalinė lempa, trūkdavo deguonies. Dabar bunkerio grindys išgrįstos lentomis, tačiau autentiškumo nepraradęs. Čia stovi ta pati rašomoji mašinėlė, kuria rašė A.Ramanauskas-Vanagas, tie patys laipteliai, kuriais ne kartą jie leidosi ir kilo...

Baigiamąjį žodį tarė LPKTS pirmininkas P.Jakučionis. Padėkojęs organizatoriams už puikiai surengtą išvyką jis tarė:

- Panašiam renginyje vėl visi susitikime rudenį Utenos apylinkėse. Ir taip, žings-

Minutė kita prisiminimams. Iš kairės - Utenos sk. pirmininkas V.Bliznikas, LPKTS pirmininkas P.Jakučionis ir bunkerio-vadavietės šeimininkas J.Jakavonis

Lietuva būtų laisva. Labai prasminga, kad šiandien esame visi čia, greta jų. Turėkime vilties ir tikėjimo, kad gyvensime tokioje Lietuvoje, už kurią padėjo galvas geriausi mūsų tautos sūnūs ir dukros.

Seimo narys istorikas A.Kašėta pateikė keletą istorinių faktų apie pokario metais Perlojos ir kitose Dzūkijos apylinkėse vykusias kovas. Paminėjo Velnio Tiltą, kur sovietiniai okupantai patyrė daug nuostolių, pasakojė apie partizanų drąsą ir pasiaukojimą. Dabar tą vietą žymi paminklinis akmuo, jame iškaltas partizanų kovas įamžinantis tekstas.

Merkinė

Nemuno ir Merkio santakos glėbyje glaudžiasi gražuolė Merkinė. Miesto planas ir gyvenamoji dalis čia formavosi XVII a. Dabar architektūros paminklų sąrašė puikuoja Merkinės bažnyčia, XVI a. rotušės liekanos, piliakalnis, o 1676 m. Merkinėje buvo įsteigtas jėzuitų vienuolynas. Merkinė patyrė 1794 m. sukilimo pasekmes.

Pokario metais Merkinė labiausiai išgarsino Merkinės partizanų batalionas. Jam ilgą laiką vadovavo Adolfas Ramanauskas-Vanagas, kiti iškilūs vadai.

Kadaise toje vietoje, kur dabar įrengtas Kryžių kalne-

Skausmu paženklinta atmintis

nės batalionas buvo pats reikšmingiausias. Čia, Merkinės batalione, savo veiklą pradėjo A.Ramanauskas-Vanagas, kiti vadai. Čia įvairiais laikotarpiais veikė nuo 120 iki 450 kovotojų. Merkinės apylinkėse veikęs batalionas patyrė daugiausiai aukų - žuvo per 350 partizanų. Partizanai iki galo neįvykdė savo užduoties, nes kova buvo nelygi, tačiau net ir sunkiomis sąlygomis jie ilgai išsilaikė.

Pakviestas pasidalyti prisiminimais buvęs partizanas Jonas Tamulevičius sakė:

lenkime galvas.

Užsukę į Žaliamiškį, Liongino Baliukevičiaus-Dzūko ir jo bendražygių žūties vietą, pagerbę jų atminimą, pasukome į miškus. Paskutinė aplankyta vieta - partizano J.Jakavonio-Tigro sodyba ir A.Ramanauskos-Vanagos bunkeris-vadavietė Kaščiūnų kaime.

Tai - Didžioji Merkio kilpa. Kaščiūnų kaime gyveno tik 13 šeimų, keturios iš jų išvežtos, trys partizanai žuvo. Šią savo kaimo charakteristiką pateikė J.Jakavonio-Tigro sūnus Juozas Jakavonis. Jis

nis po žingsnio, aplankysime visos Lietuvos partizanų kovų vietas, jų atminimui įrengtus memorialus bei paminklus. Labai malonu, kad tai, ką pradėjome, sėkmingai tęsiama.

LPKTS valdybos narė J.Juodžbalienė padėjo renginio organizatoriams - Varėnos skyriaus tarybos nariui V.Kaziulioniui, šio sk. pirmininkui J.Ciūniui, kitiems, surengusiems šią išvyką, visiems, kurie rado laiko ir apsilankė gražuolės Dzūkijos žemėje.

Jono SAKELIO nuotr.

Kviečia Utena

Kelionė po Aukštaitijos sostinę

Šalia didžiųjų kelių, jungiančių Vilnių su Kupiškiumi ir Kauną su Zarasai, kryžkelės keliautojus pasitinka Aukštaitijos sostinė Utena. Čia, Utenoje, šių metų birželio 8-ąją įvyks 6-oji tradicinė dainų šventė "Leiskit į Tėvynę". Tad norėčiau supažindinti su keliomis miesto įžymybėmis.

Didžiausio dėmesio verta Kristaus į Dangų Ėmimo bažnyčia. Ji pastatyta 1879 m. vietoj per gaisrą sudegusios senosios. Visa vidaus apdaila ir seni dailės paminklai – paveikslai ir sakykla – atrestauruoti a.a. buvusio dekaną Jono Pranevičiaus rūpesčiu. Paveikslus restauravo dailininkė Šmigelskaitė, sienų dekoraciją ir ornamentiką atliko panevėžietis P.Andrijauskas.

1987 metais bažnyčia šventė savo 100 metų jubiliejų. Šia proga šventoriuje pastatytas kryžius. Jį sukūrė tautodailininkas Kazys Šeža. O skulptorius Jonas Šimonėlis iš akmens sukūrė Rūpintojėlį.

A.a. klebono J.Pranevičiaus iniciatyva ir artimųjų lėšomis pietinėje šventoriaus mūro sienoje atidengtas memorialas Sibiro tremtiniams. Įmūryta net 915 plokščių su ištremtųjų pavardėmis, gimimo ir tremties datomis, vietovėmis, iš kur tremtas, ir į kurią Sibiro vietovę. Prie šio memorialo Atgimimo priešaušryje – 1988 m. pastatytas ažuolinis koplytstulpis, vaizduojantis lietuvę motiną, stovinčią mažų kryželių, menančių Sibiro lietuvių kapines, fone. Papėdėje ant akmeninio postamento įmūryta juodo granito lenta. Tradicija tapo tai, kad mirusio tremtinio, politinio kalinio karstas prieš lydint į kapines atnešamas prie paminklo. Čia tariamas žo-

dis apie velionį.

Netoliese stovi gražiai ornamentuotas ažuolinis kryžius Šv.Tėvo atvykimo į Lietuvą penkmečiui paminėti. Autorius – tautodailininkas Kazius.

Utenos aikštės ir Kauno gatvės kampe puikuoja gražūs atrestauruoti Kraštotyros rūmai, kuriuose įrengtos erdvios salės ekspozicijai. Muziejus įkurtas 1929 metais. Uteniškiai ypač šiltai ir pagarbiai verti-

rojo pasaulinio karo čia buvo Utenos kultūros centras, vykdavo visi renginiai. Čia lankėsi ir Prezidentas A.Smetona ir savo rankomis pasodinęs ažuolėlį.

J.Basanavičiaus gatvėje stovi paminklas tautos gaivintojui aušrininkui Jonui Basanavičiui. Jis pastatytas anais nepriklausomybės metais mokytojo Balio Plungės, per stebuklą išliko bolševikų nenugriautas. Toliau dešinėje iškilę Lietuvos banko rūmai,

Memorialas tremtiniams Utenos bažnyčios šventoriuje

na buvusio muziejaus direktoriaus Balio Juodzevičiaus darbą – 34 metus jis dirbo kraštotyrynį darbą, surinko daugybę eksponatų, pokario rezistencinės kovos atsiminimų, rankraščių, nuotraukų.

Maironio gatvės Nr.8 – Šaulių sąjungos rūmai, statyti 1934 m. Iki Ant-

statyti apie 1933 metus.

Per patį senojo miesto vidurį eina plentas, nutiestas carinės Rusijos laikais caro Nikolajaus I įsaku. Plento atidarymo proga lankėsi pats caras Nikolajus I su sūnumi Aleksandru 1836 metų vasarą ir apžiūrėjo dar vieną Utenos istorinį akcentą - Pašto rū-

Tremtinių dainų ir poezijos šventės "Leiskit į tėvynę" Programa

Birželio 7 d.

14 val. – chorų dalyvių atvykimas į Uteną.

15 val. – generalinė repeticija.

19 val. – poezijos vakaras Utenos kultūros rūmų kieme.

Birželio 8 d.

12 val. – iškilmingas šventinis priėmimas pas Utenos rajono merą.

13 val. – šventinės eisenos pradžia.

14 val. – šv. Mišios šventės vietoje.

15 val. – šventės pradžia.

17.30 val. – vakaronė.

Šventė vyks "Utenio" stadione.

Organizacinis komitetas

Šventės "Leiskit į Tėvynę" dirigentus prašau paskambinti dėl aprangos tel. (8-239) 72816 (vakare); mob. (8-286) 71977 Adolfui DRIUKUI.

mų ansamblį, statytą 1830 metais. Dabar juose įsikūrusi Utenos meno mokykla. Tuo ir baigsiu kelionę po Uteną.

Su aukštaitišku nuoširdumu lauksime šventės dalyvių Utenoje. Iki pasimatymo!

Mykolas SPRINDYS

Chorų festivalis Mažeikiuose

Daugiau nei 300 dainorių, priklausančių devyniems chorams, lyg galingas uraganas įsiveržė į Mažeikių kultūros centro salę. Motinos dienos gegužės 4 d. čia buvo surengtas Žemaitijos regiono tremtinių chorų dainų festivalis.

Šventę pradėjo vedėjai Daiva Gedvilienė ir Paulius Mylė. Į sceną išėjo muzikos mokyklos mokinių šokėjų, pasipuošusių tautiniais rūbais, grupė. Po šokių į sceną pakilo ne tik mažeikiškių mylimas mažeikietis Romas Dambrauskas.

Kaip ir dera šeiminkams, chorų pasirodymą pradėjo Mažeikių choras "Atmintis". Po visų chorų pasirodymo jie susijungė į vieną bendrą chorą. Jungtinis choras atliko 8 dainas. Galingi

dainorių balsai drebbino didžiulės salės erdvę ir klausytojų širdis. Dauguma šluostė džiaugsmo ašaras.

Po visų chorų pasirodymo žodį tarė Klaipėdos choro vadovas V.Saikauskas. Paklaustas, su kokiomis mintimis atvažiavo į Mažeikius, atsakė, kad jo tikslas buvo pamatyti ir išgirsti, kaip šio regiono chorai yra pasiruošę atlikti

savo programines būsimo dainų šventės Utenoje dainas. Telšių choro vadovas A.Bulkauskas į mano klausimą, ką atvežė mažeikiškiams Motinos dienos proga, atsakė: "Atvežiau Moti-

nos meilės dydį ir jos širdies šilumą, kad jaunimas išgirdęs pajustų savo širdyse tų žodžių reikšmę". Tik jaunimo salėje beveik nesimatė...

Festivalį organizavo Poli-

tinų kalinių ir tremtinių bendrijos Mažeikių skyriaus pirm. A.Dambrauskienė su savo ištikima ir nepailstama padėjėja, choro "Atmintis" vadove M.Jutkuviene. Jų darbas nenueis veltui, apie

tą renginį ilgai dar bus kalbama ir jis bus geranoriškai minimas.

P.MILERIS

Autoriaus nuotr. Festivalio akimirka

Šią gegužę sukanka 10 metų, kai mirė mūsų mama Juzė Latvienė.

Ji gimė Ukmergės apskrityje, Pagelažių kaime. Sulaukusi 22-jų ištekėjo už Jurgio Latvio ir persikėlė gyventi į Mikaičių kaimą. 1939 metais vykstant žemės reformai tėvai persikėlė į vienkiemį ir pradėjo ūkininkauti.

Praūžė Antrojo pasaulinio karo banga. Netrukus mirė tėvas – liko penki vaikai našlaičiai. Mama dirbo negailėdama jėgų - reikėjo prižiūrėti mažamečius vaikus, o vyresnieji jai buvo parama ir paguoda. Gyvenimu mūsų mama niekada nesiskundė, buvo linksma, ištverminga. Tą „užkrautą“ iš jos paveldėjome ir mes.

Į mūsų namus dažnai užsukdavo Didžiosios Kovos apygardos partizanai, kuriems reikėjo ir duonos, ir batų... Mama visus juos nuoširdžiai priimdavo, padaršindavo. 1949 m. Kranto būrio vyrai mūsų vienkiemyje įsirengė slėptuvę-bunkerį. Čia apsisistojo vadas Anicetas Juknys- Krantas, partizanai Vytautas Gečiauskas-Spyglys ir Jonas Rudokas-Šaulys. Mama jiems gamino valgi, saugojo nuo nepažįstamų žmonių. Prisimenu, mamą jiems sakydavo: „Vaikeliai, kol pas mus gyven-

Mamą šlovinantys sūnaus žodžiai

site, maisto visiems užteks. Neimkite nieko iš svetimų žmonių. Galvokite tik apie pagrindinį savo tikslą - laisvę ir kovą. Ir Dieve gink, kad nuo jūsų nenukentėtų nekalti žmonės”.

Tarp mūsų partizanų ir ryšininkų Kaune buvo infiltruotas agentas Jonas Morkūnas, slapyvardžiu Algirdas. Įgijęs pasitikėjimą, jis gautas žinias perduodavo Kauno čekistams.

Areštavus kauniečius ryšininkus, neišvengiamai buvo suimti ir ukmergiškiai. 1950 metų rugsėjį MGB čekistai apsupo mūsų namus ir radę slėptuvę ją susprogdino. Mūsų namuose gyvenę partizanai žuvo 1952 metų spalį. Okupantų kulkos juos kliudė Trinkūnų kaime, ūkininko Mackelos sodyboje.

Mane ir mamą areštavo, kankino. Norėjo gauti žinių, kur išėjo partizanai. Iš Ukmergės saugumo perkėlė į Kauno kalėjimą, vėliau - į Lukiškes. Į Sibirą iškeliavome 1951 m. gegužę. Pasiėkėme Taišetą ir, kaip ir kiti politiniai kaliniai (buvome nuteisti 10-čiai metų), kentėme vargą Taišeto lageriuose. Mama - moterų zonoje, aš - vyrų.

Iš įkalinimo vietos abu su mama paleido 1956 metais. Grįžome į tėviškę. Visa, kas tėviškėje buvo sugriauta ir išdraskyta, mama ėmėsi atstatyti. Laimei, gyvenamasis namas buvo išlikęs, tad gyventi buvo kur.

Mamytei Juzei Latvienei (po mirties) ir man suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas. Gaila, kad mama nesulaukė tos minutės.

Nuotr. J.Latvienė (centre) su marčiomis ir vaikaičiais Mikaičių vienkiemyje

Stanislovas ABROMAVIČIUS

Jonas Misiūnas gimė 1911 m. Panevėžio apskr., Valmonių k. Tėvai Tomas ir Paulina išaugino 10 vaikų. Jonas 1931 m. buvo pašauktas į Lietuvos kariuomenę, po būtinosios tarnybos tarnavo lygtiniu pasienio policijoje. 1946 m. rugpjūčio 13 d. jis savų prikalbėtas atvyko į Vilnių, kur rezistencijai „vadovavęs“ KGB agentas Juozas Albinas Markulis-Erelis organizavo partizanų vadų iš visos Lietuvos pasitarimą. Atgal į apygardą Žalias Velnias jau nesugrįžo, nes pateko į saugumo kamerą. Iš pradžių būrfams, kuopoms ir rinktinėms saugumas „vadovavo“ Žalio Velnio vardu, vėliau J.Misiūną išvežė į Maskvos Butyrkų kalėjimą, o nuo 1946 m. gegužės 19 d. Didžiosios Kovos apygardos vadu paskirtas kapitonas Griežtas, MGB agentas Gediminas. Dar J.Lukša-Daumantas knygoje „Partizanai“ yra nurodęs, kad Žalias Velnias buvo nužudytas Butyrkų kalėjime. Sakoma, kad tai įvyko 1947 m. kovo 11 d., tačiau archyvuose žūties datos aptikti nepavyko.

Didžiosios Kovos apygardos partizanų istoriją aprašiau knygoje „Žalio Velnio takais“ ir „Didžioji Kova“, o šiuo rašiniu noriu kiek paaiškinti du šios kovos epizodus, kurie kelia sumaištį. Pastaruoju metu patys rezistencijos dalyviai abejoja dėl Žalio Velnio žūties fakto ir kapitono Griežto asmenybės. Todėl noriu pareikšti savo nuomonę, paremtą ilgu Didžiosios Kovos apygardos istorijos studijavimu šimtais pokalbių su tos kovos dalyviais.

Apie išdavystes Didžiosios Kovos apygardoje

Didžiosios Kovos apygarda – viena iš pirmųjų apygardų Lietuvoje. Dar 1944 m. liepos pradžioje, kai Raudonoji armija sugrįžo į Lietuvą, Ukmergės valsčiaus Musninkų kaime pas vietos kleboną Liudviką Puzoną atėjo P.Plechavičiaus rinktinės kareiviai, kuriems vadovavo dvimetris milžinas viršila Jonas Misiūnas, vėliau pasivadinęs Žaliu Velniu. Tada ir susibūrė vyrai į Didžiosios Kovos būrį, o Žalias Velnias tapo jų vadu. Vėliau būrys išaugo į rinktinę, apygardą, apėmė dalį Trakų, Ukmergės, Kauno apskričių teritorijų.

Skleidžiami gandai

Jau keleri metai skleidžiami gandai, kad Žalias Velnias ne nužudytas, o iš kalėjimo paleistas. Dirbo tremtyje stovybose, tačiau praeitį slėpė. Ir leidžia suprasti, kad jis galėjo išduoti savo draugus, nebuvo toks tvirtas ir drąsus, kaip pasakojo jo amžininkai ir istorikai. Net platinami laišakai, prisiminimai, kuriuose teigiama, kad Sibire Žalias Velnias nenoriai pasakodavo apie savo praeitį, tarsi būtų prasikaltęs. Tokių abejonių kėlimas gali būti specialiuju tarnybų užsakytas, siekiant sumenkinti pokario kovas. Tačiau gali būti ir paprasčiausias nesusipratimas. Galėjo Žalias Velnias dirbti Sibiro stovybose, būti tremtyje ir grįžti į Lietuvą, likti mažai žinomas. Galėjo dėl to, kad partizaniniame judėjime buvo ne vienas Žalias Velnias. Rašydamas knygas, vartydamas archyvus, enciklopedijas, kitus šaltinius, susidūriau su dviem faktais, kuriais noriu paremti savo išvadą. Kauno apskrityje, Raudondvaryje, Žaliu Velniu buvo pasivadinęs Jonas Januškevičius (g. 1922 m.). Suimtas 1946 08 17 ir nuteistas penkerius metus kalėti. Kartu su juo partizanavo ir

brolis Valerijonas, turėjęs Klajūno slapyvardį. O Jonas Misiūnas-Žalias Velnias turėjo pagalbininką kuopos vadą Edvardą Kavaliauską, taip pat turėjusį Klajūno slapyvardį. Užnemunėje Žaliu Velniu buvo pasivadinęs kitas partizanas, perėjęs kalėjimus ir tremtis. Taigi ir su jais, ir su kitais, Žalio Velnio slapyvardį turėjusiais, galėjo susitikti tremtyje dabartiniai liudininkai. Jono Misiūno negalima supainioti su kitais: buvo 2 metrų ūgio (198 ar 202 cm), kas tais laikais buvo reta, sportiškos išvaizdos, beabimis. Jo nuotraukos yra mano knygoje. Nevalia mesti įtarimo šešėlio mūsų didvyriams.

Deja, tai ne vienintelis atvejis, kai tokiu būdu keliamos abejonės partizanų vadais. Kurį laiką buvo kalbama, kad yra liudininkų, mačiusių gyvą Romualdą Randį-Mešką.

Kpt. Griežto asmenybė

Didžiosios Kovos apygardos štabo viršininkas Benediktas Trakimas-Genelis (1921-1998), bendravęs pokariu su kapitonu Griežtu, jau Atgimimo metais viešai paskelbė, kad išdavikas buvo

Lietuvos karininkas Juozas Stravinskas. Jo atsiminimai su šiuo tvirtinimu yra ir Kaišiadorių istorijos muziejuje. Knygoje „Lietuvos gyventojų genocidas 1939-1941 m.“ (V., 1992 m., I tomas) rašoma, kad J.Stravinskas, Vilniaus 259 šaulių pulko kapitonas, suimtas ir represuotas 1941 m., dingęs be žinios būdamas 36 metų amžiaus. B.Trakimas sakė pažinęs išdaviką iš nuotraukos, tačiau, anot partizano Antano Obelvičiaus-Tautgino, į diskusijas nesileido, o tik neabejodamas tai tvirtino. Šį faktą esu paminėjęs savo knygoje „Žalio Velnio takais“. Tačiau gyvenimas bėga, kartais paneigiamos ir didžiausios tiesos.

Po knygos išleidimo gavau žinią – J.Stravinsko artimieji mano, jog įvyko klaida. Suserimau – ar galėjo nepriklausomos Lietuvos karininkas ryžtis tokiai didelei išdavystei? Man pasisekė: iki knygos „Didžioji Kova“ išleidimo sužinojau, kad istorikas Mindaugas Pocius archyve dar 1996 metais surado dokumentus, kad išdavikas buvo ne Juozas Stravinskas, o leitenantas Vytautas Pečiūra (kartais spaudoje nurodomas Viktoro vardas). Vytautas Pečiūra, Jono, gimė 1918 m., buvo suimtas 1941 m. ir ka-

lėjo Vilniuje, o 1941 18 24 buvo atvežtas į Gorkio kalėjimą Nr.1, vėliau į Maskvos Butyrkų kalėjimą, kur 1942 m. buvo saugumo užverbuotas. Ilgai buvo laukiama – iki 1946 metų, kol MGB išdaviku pasinaudojo sunaikinant Didžiosios Kovos apygardos vadovybę. Su jo pagalba buvo suimta apie 200 partizanų, dalis jų nužudyta. Istoriko duomenimis, Viktoras Pečiūra (gal pasikeitęs vardas?) 1952 m. dirbo Meno reikalų valdybos prie LSSR ministrų tarybos viršininko pavaduotoju. Tais metais V.Pečiūra buvo pristatytas vyriausybiniam apdovanojimui, todėl LSSR MGB 5 skyriaus viršininkas pulkininkas Špilevas 1952 m. spalio 10 d. raporte LSSR saugumo ministru generolui P.Kandakovui ir priskyre jam nuopelnus, kad Griežto slapyvardžiu sunaikino Didžiosios Kovos partizaninį judėjimą. Dokumentas saugomas Lietuvos ypatingajame archyve (fondas K-1, apyrašas 6, byla Nr.215 (26/91), 3-4 lapai). Vėliau V.Pečiūra iš istorikų akiračio dingo, o gal niekas ir nesusidomėjo, ar dar gyvas išdavikas, ar jau miręs.

Atrodo, kad teisybė nugalėjo, tik aš jau mirusio B.Trakimo-Genelio ir savo vardu noriu atsiprašyti Lietuvos kariuomenės kapitono Juozo Stravinsko artimųjų už nelemtą klaidą.

Neleiskime menkinti pokario rezistencijos vadų atminimo.

Kalniškės mūšis

Žuvusių kovotojų atminimui

Sugrįžę į Lietuvą sovietiniai okupantai, talkinami vietinių pardsidavėlių, pradėjo masinį terorą visoje Lietuvoje. 1944 metais per Kūčias ir Kalėdas Dzūkijoje, Alytaus apskr., NKVD kariuomenė, vadovaujama gen. mjr. M. Byčkovskio, talkinant stribams ir milicininkams nusiaubė Klepočių, Pieriškių, Ryliškių, Lizdų, Vabalių, Taručionių, Aguonių, Druskininkų, Dubrių, Fermos kaimus. Liepsnose skendo sodybos, buvo areštuojami, kankinami gyventojai, grobstomas jų turtas.

Dzūkijos miškuose telkėsi ginkluoti partizanų būriai. Žymesni mūšiai: Migūčionių k., Onušio valsč., 1945 02 07 (100 kovotojų), Panaros mūšis Alytaus apskr. 1945 02 28 (120 kovotojų), gegužės mėn. keletą dienų vyko mūšis Paliose, Simno valsč., 1946 06 14 vyko Varčios mūšis Daugų valsč., Alytaus apskr. (120 kovotojų). Vienas žymiausių, daugiausiai aukų pareikalavusių mūšių įvyko 1945 05 16 Kalniškės miške.

Apie 90-ies partizanų būrį, vadovaujamą Jono Neifalto-Lakūno, apsupo 1-ojo Pabaltijo fronto NKVD kariuomenės 220 Kutuzovo ordino

pulkas, vadovaujamas mjr. Jasenos ir štabo virš. mjr. Buiničiaus (istorikas E. Grunskis, "Provincija", 1990 05 16, "Alytaus Sąjūdis").

Užvirė aršus mūšis. Priešo atakos kartojos papildant naujomis jėgomis. Partizanai sutelkta ugnimi juos atmušdavo. Ginklų kalenimas, granatų sprogimai vis susiliedavo į ištisą užesį. Priešai akiai puldami patyrė daug nuostolių (ir liudytojai teigia, ir J. Lukšos knygoje "Partizanai", išleistoje 1990 m., 94 psl. rašoma, kad buvo sunaikinta per 400 enkavėdistų).

Mūšis tęsėsi iki vakaro. Partizanų gretos retėjo, trūko šaudmenų. Žuvo 44 partizanai, tarp jų ir pasižymėjusi mūšyje būrio vado Lakūno žmona Albina Griškonytė-Neifaltenė-Pušelė. Su kitais kovotojais iš apsupties prasiveržė ir vadas (žuvo 1945 11 20). Žuvusių partizanų kūnus sumetė paplentėje, vėliau iš jų tyčiojosi Simno aikštėje. Galop užkasė Simno ežero pakrastyje.

NKVD pulko vadas mjr. Jasenka raportavo savo vadovybei: "...Gauja, be kulkosvaidžių ir šautuvų, intensyviai gynėsi granatomis, kurias dėl stačių aukštumos šlaitų numesdavo 60-70 metrų.

Matydamas, kad taip besigynant priešininkui atakuojantys daliniai turės didelių nuostolių, įsaciau trims sunkiesiems kulkosvaidžiams, išdėstytiems įvairiose aukštumos pusėse, sunaikinti pagrindinius priešininko ugnies taškus – rankinius ir sunkiuosius kulkosvaidžius, kurie ypač trukdė dalinių judėjimui, ugnimi "prašukuoti" medžių viršūnes, kuriose buvo įsikūrusios "gegutės". Tuo tikslu įsaciau iš visų turimų ginklų atidengti į aukštumą sutelktą ugnį salvėmis. Po tokios intensyvios ugnies, kuri tęsėsi vieną valandą, priešininko pasipriešinimas pastebimai susilpnėjo..." Ši archyvinė medžiaga pateikta istoriko E. Grunskio "Alytaus Sąjūdžiui" Nr. 33, 1989 m.

1988 m. 44-ių Kalniškės ir 10-ies žuvusių Paliose partizanų palaikai buvo perlaidoti Simno kapinėse. Jiems pastatytas paminklas. 1990 m. Kalniškės miške, mūšio vietoje, partizanas Jurgis Nevulis pastatė paminklą. 1991 m. po renginio sovietiniai okupantai paminklą susprogdino. Per savaitę paminklas buvo atstatytas. Nuo 1990 m. kasmet Simne ir Kalniškės miške žuvusių kovotojų atminimui organizuojami renginiai.

LLKS Dainavos apyg. vadas dim. lt. Kazimieras SAVIČIUS

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Bronė Tiškevičienė 1926-2002

Gimė Latvijoje, Rygoje. Vėliau su tėvais persikėlė į Utenos raj., Kuktiškių k. Ištekėjusi gyveno Molėtų raj., Sidabrinių kaime. 1951 m. su šeima ištremta į Krasnojarsko kr., Suchoburinsko raj. Į Lietuvą su šeima grįžo 1956 m. Apsigyveno Sidabrinių k. 1966 m. mirė vyras. Vėliau persikėlė gyventi į Anykščius. Užaugino 4 dukras ir sūnų.

Palaidota Utenos raj., Kuktiškių kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame dukras, sūnų ir vaikaičius.
LPKTS Anykščių skyrius

Antanas Laugalis 1925-2002

Gimė Tauragės kr., ūkininkų šeimoje. Priklausė Vietinei rinkinei, buvo karys savanoris. Pokario metais įsitraukė į pasipriešinimo gretas. Areštuotas, nuteistas 25 metams. Kalėjo 10 m. Vorkutoje. Vedė politinę kalinę. Grįžo į Lietuvą, užaugino dvi dukras. Nuo pat įsikūrimo aktyvus LPKTS ir LVRKS narys.

Amžinojo poilsio atgulė Šiaulių miesto Ginkūnų tremtinių kapinėse. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Šiaulių sk. ir LVRKS Šiaulių sk. taryba

Povilas Palilionis 1927-2002

Gimė Biržų raj., Strošiūnų k. Pabėgęs iš okupacinės kariuomenės prisijungė prie partizanų. 1948 m. suimtas, įkalintas ir nuteistas 25 metams. Kalėjo Komijoje, dirbo šachtose. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo šaltkalviu. 1969 m. sukūrė šeimą. Užaugino sūnų.

Amžinojo poilsio atgulė Klaipėdos Lėbartų kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Klaipėdos skyrius

Juozapas Jarulis 1927-2002

Gimė Juškaičių k., Žagarės valsč., Jonišio raj., ūkininkų šeimoje. Už paramą partizanams tėvai nuolat buvo persekiojami. Tėvas suimtas ir 1945 m. nuteistas kalėti, o mama Žagarės saugumiečių nukankinta ir nežinia kur palaidota.

1949 09 23 Juozapas areštuotas, tardytas ir nuteistas 25 metams. Kalėjo Intoje, Komijoje. 1956 m. išleistas iš lagerio be teisės gyventi Lietuvoje.

Apsigyveno Latvijoje. 1960 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Žagarėje, sukūrė šeimą, užaugino 3 dukras. Buvo aktyvus LPKTS Jonišio skyriaus narys, vadovavo Žagarės politinių kalinių ir tremtinių padalinii. Apdovanotas Sausio 13-osios medaliu ir LPKTS žymeniu "Už nuopelnus Lietuvai".

Palaidotas Žagarėje, Raktuvės kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukras ir artimuosius.

LPKTS Jonišio skyrius

"Nepaklusniųjų" dėmesiui

Prieš keletą metų buvusios LPKTS tarybos narės p. Aldonos Juškevičienės iniciatyva buvo pradėtas "nepaklusniųjų" judėjimas.

"Nepaklusnieji" – tai politiniai kaliniai ir tremtiniai, dar kartą nuteisti tremtyje ar lageryje:

- už nepaklusnumą bolševikų valdžiai,
- už antisovietinių grupių (tremtyje ar lageriuose) kūrimą ir dalyvavimą jose,
- už pabėgimų rengimą kalėjimuose ir lageriuose,
- už pogrindinės spaudos leidimą ir platinimą,
- už kitokią antisovietinę veiklą.

Visus "nepaklusniuosius", kurie savo veiklą aprašė anketose ir išsiuntė A. Juškevičienėi, o vėliau V. Kaziulioniui, kviečiame atvykti gegužės 25 d. (šeštadienį) į Kauną, į Norilsko Vyčių tradicinį suvažiavimą.

11 val. renkamės Karininkų ramovės (A. Mickevičiaus g. 19) mažojoje salėje.

Vytautas KAZIULIONIS

Skelbimai

Kviečiame gegužės 18 d. dalyvauti Kalniškės mūšio 57-ųjų metų minėjime:

11 val. – šv. Mišios Simno bažnyčioje.

12 val. – žuvusių pagerbimas Simno kapinėse.

13 val. – iškilmės Kalniškės miške, mūšio vietoje.

LPKTS Lazdijų skyrius

Gegužės 18 d. kviečiame į Žemaičių apygardos Šatrijos rinktinės Laisvės kovų dalyvių palaikų laidojimą ir paminklinio kryžiaus šventinimo iškilmes Varniuose.

11 val. Šv. Aleksandro bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios.

Organizatoriai

Gegužės 25 d. Birštone vyks tremtinių, gyvenusių Irkutsko srityje, Ust Udinsko raj., Ust Ūdos kaime, susitikimas.

12 val. šv. Mišios Birštono bažnyčioje.

Telefonas pasiteirauti: (8-210) 56321

Janina JASIULAITIENĖ

Gegužės 26 d. kviečiame atvykti į Antano Joniko-Rolando 55-erių metų žūties minėjimo iškilmes Paupeje, Raseinių r.

10.40 val. – Įgulos karių rikiuotė.

11 val. – šv. Mišios Paupeje bažnyčioje.

12 val. – iškilingas paminklo atidengimas ir žuvusių paminėjimas.

13 val. – Įgulos karių orkestro koncertas vidurinės mokyklos aikštėje, karių ir visuomenės bendravimo valandėlė. Kareiviška košė.

LLKS Kęstučio apyg. štabas

Užjaučiame

Dėl sesers ir tetos Adelės mirties nuoširdžiai užjaučiame
p. Juliją Auksoraitienę ir p. Danutę Norvilienę.

LPKTS valdyba ir "Tremtinio" redakcija

Užjaučiame

Dėl mylimos dukros ir sesers Rasos mirties nuoširdžiai užuojautą reiškiamo

p. Vidai Vaitekūnienei ir p. Andriui Vaitekūniui.

LPKTS valdyba ir "Tremtinio" redakcija

Gegužės 26 d. kviečiame į paminklo Birutės rinktinės žuvusiems partizanams atidengimo 10-ies metų sukakties minėjimą Kaune.

10 val. – šv. Mišios Panemunės bažnyčioje,

11 val. – minėjimas prie paminklo žuvusiems partizanams buvusioje Panemunės turgaus aikštėje.

Po minėjimo bus peržiūrima vaizdajuostė Vaidoto mokykloje.

Organizatoriai

TREMTINYS

SL289

Redaktorė - Audronė Kaminskienė
Padėjėja - Aušra Šuopytė

lit. redaktorė - Irma Minskienė
korektorė - Dalia Maciukevičienė
tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
1 Lt

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214 el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis internete: http://www.lpkts.lt